

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIRA

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

Glasi lo koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 4. aprila 1908.

Štev. 14.

Resnična sodba o deželnem predsedniku.

V proračunskem odseku se je oglasil k sedmi 16. sušca t. l. koroški krščansko-socialni poslanec Walcher, da označi kot zastopnik krščansko-socialne stranke na Koroškem svoje stališče napram politični upravi na Koroškem in deželnemu predsedniku baronu Heinu. Izvajal je sledeče:

„Na Koroškem imamo tudi deželnega predsednika, samo da ne vem, katero besedo naj poudarjam. Besede deželni predsednik gotovo ne. Predstavljam si namreč deželnega predsednika v tem zmislu, da naj bi bil predsednik cele dežele, t. j. celega prebivalstva. S tem hočem reči, da ima deželni predsednik tudi dolžnost, potegovati se za opravičene želje politične manjšine. Da N. ekscelenca izve, kakšen je na Koroškem politični položaj izza zadnjih državnozbornih volitev, si usojam naznanjati, da je koroško krščansko-socialno prebivalstvo oddalo 14. majnika 1907 približno 21.500 glasov (med temi slovenskih 9416. Op. ur.) in nemško-nacionalna stranka blizu 22.000 glasov. Torej obstoji razloček za samo 500 glasov. Kričečo krivico povzame pa ekscelenca lahko tudi iz dejstva, da je krščansko-socialna stranka dobila samo dva in nemško-nacionalna stranka, akoravno je imela večine samo za 500 glasov, šest mandatov.

Vprašal bi me lahko kdo, kaj to deželnega predsednika briga? Jaz menim, da to koroškega deželnega predsednika zelo briga, oziroma bi ga bilo moralo brigati. Saj je bil naš deželni predsednik svoje dni vendar od osrednje vlade o izdelovanju splošne volilne pravice obveščen. Naš deželni predsednik, ki je slednji čas postal tudi ekscelenca, bi vendar bil mogel osrednjo vlado opozoriti na izjemno stanje, ki so ga za Koroško določili.

Zakaj bi morala ravno koroška dežela, s katero ravna osrednja vlada tako postransko, zavzemati tudi glede volilne pravice izjemno stališče? V nobeni drugi kronovini v celi Avstriji se niso mesta prišlela kmetskim volilnim okrajem. V nobeni drugi deželi se volilna geometrija ni

sestavila na tak nečuten način. Ta volilna geometrija skupno s priklopljenjem mest h kmetskimi volilnim okrajem je napravila, da so pripadli nemškimi nacionalcem, čeravno so spravili na volišče le 500 glasov več nego krščanski socialci, kar štiri mandati več.

Po mojem mnenju je bil deželni predsednik koroški dolžan, zavzeti se z vso močjo za prikrajšane pravice politične manjšine. Ko bi bil to storil, bi bilo prišlo to v javnost in bi se mogla krščansko-socialna manjšina ozirati nanj vsaj z zaupanjem kot na branitelja njenih pravic. Ker pa tega ni storil, ampak je pustil barantati s Koroško kakor s kakim zamenljivim blagom, bo ekscelenca umel, da krščansko-socialni volilci na Koroškem, ki zastajajo za nemško-nacionalnimi samo za 500 glasov, ne morejo imeti do njega zaupanja. „Govornik se pritožuje tudi, da se deželni predsednik ne poteguje za to, da bi se vsaj deloma izpolnila zahteva kmetskega prebivalstva, da se pomnožijo kmetski mandati za deželni zbor; namesto 15 gre kmetskemu prebivalstvu 30 mandatov. Končno pravi: „Če tako velik del davkoplačujočega prebivalstva nima do svojega deželnega predstojnika zaupanja, potem je njegovo uradno delovanje na vsak način zelo otežkočeno. Sedaj se čita tudi mnogo o spremembi na tem vzvišenem mestu na Koroškem. Ne vem, ali odgovarja to resnici, samo to bi si usodil Nj. ekscelenci naznaniti, da Nj. ekscelenci ne bomo hvaležni, če bi bil kot nadomestilo za Koroško namenjen presidialist iz ministrstva za notranje zadeve.“ Vse to, kar je povedal nemški poslanec Walcher, je resnica. Pa še vse druge stvari bi bil lahko naštel. Zlasti koroški Slovenci nimamo prav nobenega povoda, zaupati svojemu deželnemu predsedniku, ki nas javno oficijelno še nikdar ni hotel pripoznati, čeravno tvorimo dobro tretjino koroškega prebivalstva. Svoje dni je na Koroškem izhajal dvojezičen nemško-slovenski uradni list. Sedanji deželni predsednik ne skrbi niti za dvojezične, oziroma slovenske razglase za slovenske občine. Kako smo bili koroški Slovenci ob zadnjem cesarjevem bivanju v Celovcu na stran potisnjeni, da niso smeli sprejeti na celovškem kolodvoru presvitlega cesarja slovenski

župani kot zastopniki vladarju vedno zvestih koroških Slovencev je povedal v državnem zboru že poslanec Grafenauer.

Koroški Slovenci smemo zares trditi, da nimamo deželnega predsednika, t. j. predsednika, ki bi se brigal tudi za nas, ki bi nas sploh hotel poznati. Kako brezpravni smo postali Slovenci pod vlado sedanjega deželnega predsednika, kaj vse je dovoljeno nasprotnikom delati z nami, pač najbolje dokazuje vladno glasilo „Klagenfurter Zeitung“, ki je v zadnjem času postala obenem tudi glasilo nemškonacionalne stranke. O vseh shodih naših političnih nasprotnikov sprejema gorko pisana poročila, naznanja evangeljske božje službe; postala je glasilo nemškega „Schulvereina“, „Südmarke“, nemškonacionalnih „fajerberov“ in sploh nam nasprotnih društev. Naznanila o vinski razstavi spodnještajerskih zadrug pa ni hotela sprejeti razen kot inserat za plačanih 10 kronic. Vprašamo, je li to še kje drugje na Avstrijskem mogoče? In kako se nam kaže deželni predsednik sam naklonjenega?

V letošnjem pustu so priredili celovski hajlovci s pomočjo hajlovskih visokošolcev običajno šulferajnsko veselico. Letos so jo pa priredili posebno sijajno. Šli so na masten čisti dobiček. Hoče se namreč v prihodnje še več slovenskih otrok odtrgati nam in jih odtujiti z gnusnim liberalizmom in ponemčevanjem. Še več učiteljev hoče se pomazati z judeževimi groši, da bodo nas uboge Slovence še bolj zaničevali. Bog ve, koliko krivice nam je že prizadejal ta šulferajn! Naš največji nasprotnik je, naš Aman! In — čujte! Naš deželni predsednik, ekscelenca Hein — namestnik našega miroljubnega cesarja, onega cesarja, ki je razglasil svojo lepo devizo: „Naredite mir med mojimi narodi“, — ta „naš“ Hein se je udeležil te šulferajnske slavnosti! S tem je sankcioniral šulferajnsko delovanje zoper nas koroške Slovence. Vprašali bi radi gospoda deželnega predsednika, kdaj se kani udeležiti tudi kake Ciril-Methodove slavnosti? Zares, koroški Slovenci nimamo povoda, zaupati sedanjemu deželnemu predsedniku, in če bo odšel na drugo mesto, ne bomo pretakali za njim solz. Ministrskega predsednika pa prosimo, da pošlje tudi za

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Piše č. g. Jurij Trunk.

V Jeruzalem.

Dva in pol meseca sem bival v lepi Galileji in na krasnem Karmelu, da bi si utrdil pohabljenost zdravje. Ko je zdravnik izjavil, da se je zdravstveno stanje toliko popoboljšalo, da se morem vrniti zopet v svojo domovino, mi je bilo to jako všeč, zakaj „najboljše je doma, kdor ga ima“. Lepi so sveti kraji, a dom je vendar le dom in če posvetno govorim, pripoznam, da nad našo slovensko domovino ni kraja na svetu. Rad bi se bil kar s prvim parnikom odpeljal naravnost domov, a moj namen, da sem se iz Egipta podal v sveto deželo, je bil, videti najsvetejše kraje in sveto mesto — Jeruzalem. Tja pa do sedaj še nisem prišel in šele danes vidim, koliko bi bil izgubil, ko bi ne bil obiskal kraja, kjer so se vršile največje skrivnosti sveta. Saj tisočero src želi in hrepeni videti Jeruzalem, in kako bi ne hrepenel tudi jaz? Vsak dan zahvaljujem Boga, da mi je dodelil milost, gledati in prebivati nekoliko dni v Jeruzalemu.

Vsak kraj se človeku prikupi, kadar biva nekaj časa v njem. Tudi meni se je prikupila Galileja in posebno lepi Karmel. Kako težko sem se ločil od ljubkega doma na višini! Krasen dan je bil, ko sem po sv. maši, jahajoč na oslu,

zapuščal kraj. Solnce je razlivalo svojo svetlobo nad celo naravo, žarelo je sinje nebo in morje — oh to modro, nepregledno morje, nikoli še ni bilo tako lepo, kakor danes. Še enkrat sem se podal v svetišče Device Karmelske, ter se ji priporočil za celo življenje; še enkrat sem uživil nedosežno lepoto tega kraja, gledal proti Nazaretu, na goro Tabor, tja proti Galilejskem morju, na vse hribe in doline, na snežnike libanonske in na neizmerno ravan širokega morja. Kako čudno je človeško srce! Večkrat sem zahrepenel po domovini ter se razveselil, ko sem izvedel, da se podam domov, in zdaj se je srce tako težko, težko ločilo od teh krajev. Nikoli še nisem tako živo čutil resničnosti besed sv. Avguština, ki pravi, da je in ostane naše srce nemirno, nenasitljivo, dokler ne bo počivalo za vedno na Srcu božjem.

Ko sem čez dan spravil vse v red, poslovil se od skrbnih sester in od drugih, s katerimi sem se v kratkem času seznanil, sem se vkrcal na italijanski parnik, ki me je čez noč odnesel proti Jafi.

Kakor bi me bilo hotelo morje nekoliko odškodovati za neprijetnosti prve vožnje, ko radi strašnega viharja nismo mogli v Jafi na suho, je bilo to pot vreme jako lepo in morje čisto mirno; komaj se je čutilo, da se ladja sploh giblje. Vrhu tega so laške ladje, seveda ne vse, jako elegantne, kar se žal o vseh avstrijskih ne more reči, vsaj ne o starejših.

Pred Jafom so nevarne skale, a tokrat je šlo vse gladko, ker ni bilo valov, samo vpitja, krega, prepira tudi to pot ni manjkalo, kakor je pri Arabcih že stara navada. V lepem svetišču

sv. Petra sem maševal, potem si nekoliko ogledal precej veliko mesto, posebno hišo Simona usnjarja, nemško naselbino, vrtove, trg ali bazar ter se popoldne odpeljal z železnico proti Jeruzalemu. Bilo je lepo popoldne na nedeljo, dne 10. rožnika. Vlak je bil poln potnikov. Posebno veliko je bilo med njimi židov, ki imajo na celi poti do Jeruzalema lepe naselbine, a sami nikako niso tako lepi, ampak večinoma jako — umazani. Železnica je lastnina francoske družbe, in vlak vozi približno pet ur. Kako je pot sedaj zljajšana in okrajšana! Prej je mnogo romarjev prišlo do Jafe ali še malo naprej. Svetega mesta jih pa mnogo ni videlo nikoli, ker so jih na potu tja pobili mnogobrojni razbojniki. Danes se ni bati ničesar, razen kake nesreče na železnici, ki se pa more pripetiti povsod.

Koj za Jafom so krasni vrtovi, kakršnih ni zlahka videti. Tu je raj za oranže, fige, limone. Mnogo je tudi vinskih trt in drugega sadja; vidi se, da je vse z veliko skrbjo obdelano. Brez truda ni nikjer sadu.

V velikem oboku se železnica zasuče proti jugovzhodu in prereže lepo Saronsko dolino. Domačini spravljajo žito ter je mlatijo z voli na gumnih ali pa čistijo zmlačeno žito z lopato, kakor je tukaj od nekdanjega bila navada.

Pred mestom Lida, kjer je sv. Peter čudežno ozdravil osem let mrtvoudnega moža Enejo, in kjer je bil deloma menda sv. mučenik Jurij, katerega Grki kakor tudi Mohamedanci silno časte, je skoraj uro dolg oljčni vrt; tudi mnogo palm in figovih dreves je tu, kar da pokrajini lep izgled. Ne traja dolgo in vlak je v drugem

na s predsednika, ne pa pokrovitelja nemško-nacionalne stranke.

Koroške novice.

Za velikovško „Narodno šolo“ Ciril-Methodove družbe so darovali: Janko Kremenšek, c. kr. dež. vlade svetnik v Ljubljani, namesto venca na grob svojega prijatelja Vil. Klebel-a, c. kr. okr. glavarja v Velikovcu, 10 K. — Rodoljubni kmet Aleš Gril pd. Mentel v Vovbrah 20 K. — Jožef Peterman, župnik na Otoku, 10 K. — Jurij Rozman, župnik v Kovorji, 3 K. — Dar Mohorjanov pri Sv. Jurju na Ščavnici 25 K. — Hranilnica in posojilnica v Št. Lenartu pri 7 studencih vsled sklepa obnega zboru 50 K. — Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu v Rožni dolini od čistega dobička 40 K. Vkup 158 K. — Lepa hvala vsem darovalcem. Živeli nasledniki!

V sv. deželo so odpotovali 1. t. m. mil. gg. stolni prošt dr. Anton Müller in kanonik Ferd. Wappis, č. g. dvorni kapelan dr. Iv. Quitt in profesor na učiteljsku dr. Florijan Hiebaum. Slednjega nadomestuje katehet č. g. H. Pičnik.

Romanja v Lurd se udeležijo tudi č. g. Fr. Ks. Meško, župnik in pisatelj pri D. M. na Zili. Č. g. P. Serajnik je zapustil bolnišnico ter se precej okrepcan vrnil na župnijo Št. Peter pri Grabštanju.

Čebelarji! Če želite na Velikonočni ponedeljek v kakem kraju ponka, naznanite uredništvu!

Iz poštne službe. Poštni asistent Anton Klemenčič v Gradcu je prestavljen v Št. Vid ob Glini, tamošnji poštni asistent Urban Urabl pa v Celovec.

Razpisano je mesto okrajne babice za občino Dholica.

Št. Tomaž. (Pogreb.) V nedeljo, 29. sušca smo pokopali Košinjo iz Domačje vasi. Trpela je veliko v svoji dolgi bolezni. K pogrebu je prišlo veliko ljudstva, tudi iz timeniške in pokrške župnije. Pri hiši in na grobu so pevci zapeli v slovo žalostinke. Naj počiva v miru!

Št. Peter pri Grabštanju. Neizrekljivo veselje je zavladalo v naši fari, ko so se dne 14. marca vrnili naš č. g. Peter Serajnik iz bolnišnice zdravi nazaj. Kako žalostno je brez dušnega pastirja, spoznali smo šele zdaj, ko je bila cerkev tako zapuščena in smo morali v sosedno faro hoditi k službi božji. Solze veselja so marsikomu zaigrale v očeh, ko smo zopet videli svojega dušnega pastirja opravljati najsvet. daritev. Dal ljubi Bog, da bi ostali še mnogo let med nami in uživali mir in ljubezen med svojimi farani!

Št. Štefan pri Velikovcu. (Zborovanje.) „Krščansko-socialno ljudsko društvo za Vobre, Št. Štefan in okolico“ je priredilo dne 29. sušca mesečno zborovanje tukaj v Št. Štefanu v Likebovi gostilni, katero se je najboljšo obneslo. Po pozdravu gospoda podpredsednika povzame besedo gosp. Jožef Aichwalder pd. Jerg na Vodovnici, ki jako poljudno govori, kako rastejo davki, ki nam jih je naložila liberalna, napredna stranka. Povedal je, koliko je plačeval davka kot mlad kmet in koliko več ga plačuje zdaj, ko ima že sive lase. Poslušalci so mu ploskali. Upamo, da bo gospod Jerg še večkrat zastavil besedo za težnje kmetijskega stanu. Drugi govornik, zopet kmet, Jožef Kitz pd. Štrufl na Djekšah, govori o krivičnem obdačenju privatnega vina in o težavah kmeta, če mu sadje ne obrodi; obdačeno vino je

še večjem mestu, v Ramli, kjer sta bila menda doma sv. Jožef Arimatejec in sv. Nikodem.

Popotniki domačini, ki so se najedli kumar in arabskega kruha, so postali žejni, in vse je drvil proti studencu, da ugasé hudo žejo; ker je solnce precej peklo, sem tudi jaz bil žejen, a piti se mi ni zljubilo, pač pa sem kupil nekaj svežih fig, katere je ponujal deček, in ki so bile jako fine in zlahčne. Z velikim vpitjem in hrupom je sprevednik spravil ljudi zopet v vozove, celo bič je rabil; zdelo se mi je, da so jutrovcu na bič že od pamtikeva navajeni. Čez nekaj minut smo zagledali edino znamenitejšo stavbo, namreč stolp štiridesetih mučnikov, ki je menda služil tudi za stražnico in je dandanes mohamedanski minaret ali stolp. Na vrhu stolpa je krasen razgled po celi dolini. Železnica križa za Ramlo cesto, ki vodi proti Jeruzalemu čez Judovsko gorovje, kakor se vidi v daljavi proti vzhodu. Da bi ne bilo treba zidati nobenih predorov, so železnico speljali skoz dolino es-Sarar, ki je bolj južno od vozne ceste. Kraji so močvirni, nezdravi, a jako rodovitni, vasi večinoma na višini. Tukaj so se vršili boji med Judi in Filistejci in skoraj vsako selo ima zgodovinski pomen. Gore so prazne, suhe, skalnate, a v dolini zori rumena pšenica; vse je suho kot treska in vidi se, da je Samson prav lahko požgal Filistejcem polja, ko je navezal baklje 300 lisicam. Vožnja skoz gorovje je zanimiva. Gorovje je lepo, ali z našimi z gozdi obraščenimi gorami se ne more primerjati. Le tuintam je kako drevesce, pač pa se nahaja povsod dosti grmovja in trnja. Vidi se pa, da ljudje izrabljajo kraj, ker

predrago, hruševca ni, uboga družina pa potrebuje pijače. Gospod Štrufl nam je povedal veliko koristnega in podučnega, posebno kake težave imajo kmetje gorjanci pri bolni živini. Zdravnika tako daleč dobiti je težko, zdravil pa kmet sam v lekarni ne dobi. Povedal nam je marsikaj iz lastne izkušnje, in zborovalci smo mu jako hvaležni. — Tretji govornik, č. g. kanonik Dobrovč, govori o agrarnem ali kmetiskem vprašanju, pojasni jako natančno kmetško stališče, da so kmetje nad dve tretjini zadolženi, in navede nekatere pripomočke, kakor n. pr. razoroženje, amortizacijo, zadružništvo itd. Predavanje vseh treh govornikov je bilo navdušeno sprejeto. Nato se gospod podpredsednik zahvali govornikom, poroča o namenu našega društva, h kateremu so večinoma vsi navzoči pristopili. Dal Bog več takih zborovanj in več takih mož, ki si upajo javno z besedo pokazati svoje krščansko-narodno prepričanje, kakor gospoda Jerg in Štrufl!

Željnje pri Velikovcu. (Razno.) Sv. misijon, ki sta ga tukaj vodila od 15. do 22. sušca gg. kapucina oo. Donat Zupančič in Ladislav Hasemali iz Celja, se je izvrstno obnesel. Z velikim zanimanjem so poslušali ljudje iz cele okolice krasne pridige, v katerih sta nam gg. misijonarja razlagala verske resnice. Obhajancev je bilo do 1400, za naše krajevne razmere lepo število. Sv. misijon obrodi gotovo lepe sadove. — Ravno pred sklepom sv. misijona smo pokopali ob velikanski udeležbi ljudstva Jož. Ravnika, Havzarja v Štriholčah; 14 dni poprej je pa v Šmarjeti bil pokopan njegov brat Vincenc Ravnik, Podlesnik v Ramovži vasi. — Na Marijin praznik, dne 25. sušca, popoldne je v Št. Juriju bil pogreb Agate Ferčnik, Fišarce na Važenbergu, kateri je šentjurski in željnjski združeni moški zbor zapel lepo nagrobno.

Strojna. (Divji petelin) se že pridno oglašajo po vseh naših gozdovih. Letos jih je jako veliko in čaka lovce mnogo veselja. Lovska sreča!

Št. Jurij na Vinogradih. (Požar.) Grofu Kristalniku je dne 27. sušca zgorel važenberški grad, sosedu „birtu“ pa gospodarsko poslopje. Na pomoč sta prišli požarni brambci iz Štriholč in Malega Št. Vida. Veliko škodo imajo najemniki in sosed Val. Štrajher.

Vogrée. (Škandal.) Najbolj resna reč je dostikrat tudi tako smešna, da človek res ne ve, bi se li smejal ali jezil. Da nam tudi slovenska javnost pomaga, jeziti se ali smejati, jej sporočim našo zadevo. Pol tucata nemških listov jo je raztrobilo v svet že pred meseci in za njimi je seveda prikvakala tudi „ljubka“ giftna krota iz Ptujja. Da so se zraven tudi prav pridno lagali, jim še zameriti ne smemo, ker smo na to navajeni in tudi kaj boljšega od njih ne pričakujemo. Uprizoril se je namreč grozen napad na nemški značaj naše šole: v drugem razredu hočejo uvesti — čujte in strmite — slovensko šolsko molitev. Pet mesecev že delamo na to, da bi molili slovenski otroci 2 slovenska očenaša na dan v šoli — in danes smo tam, kjer smo bili pred petimi meseci. Nad vse zanimiva je pot, po kateri se mora slovenska župnija, ki nima niti enega izdajalca svojega rodu med seboj, boriti za ta košček

vsak prostorček, kjer je zemlja, je posejan z žitom. V dolini so lepi nasadi, posebno tam, kjer se nahaja voda. Pravi vrt je okoli kraja Bitir, in Jeruzalemcani dobivajo večinoma odtod svojo zelenjavo. Ta kraj je bil nekdaj močna judovska gorska trdnjava ter se je imenoval Betar. Ko se je Bar-Kohba vzdignil zoper Rimljane, so zadnji trdnjavo oblegali tri in pol leta. Ljudje pripovedujejo, da je pri porazu trdnjave bilo pomorjenih toliko ljudi, da je kri segala konjem do nosnic ter tekla do morja.

Otdot gre tir precej močno navzgor v dolino el-Verd (Rožni dol). Na desni se kaže Filipov studenec, kjer je dijakon Filip krstil služabnika kraljice Kandare, potem gre v ravnem tiru skoz dolino el-Bukera, kjer se je David večkrat pomeril s Filistejci. Na levi in na desni srečava nas vedno več ljudi; na prijaznih višavah se vidijo lepa poslopja. Ob cesti, katera križa železnico, so stali gojenci s črnimi talarji in rdečimi pasovi katoliškega patriarhata. Iz okna pogledam malo naprej, in vidim med drevjem in hišami v ozadju velik zid. Vse je kazalo, da smo se bližali večjemu kraju. In tako je tudi bilo. Še malo je zadržal vlak, in bili smo — v Jeruzalemu.

Kadar pride več romarjev skupaj, zapojejo pred Jeruzalemom hvalno pesem, da jim je Bog dodelil to milost, gledati jim najsvetejši kraj, in noben romar se ne sramuje solz. Jaz sem bil sam. Srce je bilo polno blaženih čustev, in v očesu se je zalesketala solza hvaležnosti do dobrotljivega Boga, da izmed tisočerih kristjanov, ki hrepene po Jeruzalemu, ravno jaz smem stati

najpreprostejše pravice. V začetku šolskega leta naprosi katehet g. učitelja, da bi molil z otroci v jeziku, v katerem se uči kršč. nauk. Ta odkloni. Prišli so zdaj v šolo odborniki krajnega šolskega sveta, poslušali nemško molitev svojih otrok, po šoli pa z vso odločnostjo zahtevali slovensko molitev. Nič ne pomaga. Zdaj je bila sklicana konferenca obeh učiteljev in kateheta. Ker gospod nadučitelj ni hotel glasovati, so odstopili celo stvar okrajnemu šolskemu svetu v Velikovcu. Obenem je pa krajni šolski svet v nalašč za to sklicani seji sklenil, da zahteva od c. kr. okraj. šolskega sveta z vso odločnostjo upeljava slovenske šolske molitve. Ta svoj sklep je hkrati podprl s podpisi vseh starišev in posestnikov, ki terjajo, da njih otroci molijo tudi v šoli slovensko. Okr. šolski svet pa tudi ne ve, kako bi razvozal vprašanje slovenskega očenaša in odstopi celo stvar c. k. dež. šolskemu svetu v Celovcu. In kaj mislite, da so ti sklenili? Se tudi ne upajo odločiti in pošljejo celo stvar — ne na ministrstvo, kakor bode ta ali oni mislil, ampak nazaj v Vogrée z navodilom: naj odloči celo stvar spet konferenca nadučitelja, učitelja in kateheta. Kaj to pomeni, bode vedel vsakdo, kdor pozna naše tužne šolske razmere in neznošen pritisk višjih šolskih oblasti na podrejene osebe. Konferenca je bila zadnji torek dne 31. marca in je sklenila z dvema glasovoma proti enemu: molitev v drugem razredu ostane nemška. Učiteljema in gospodom v Velikovcu in Celovcu pa bodi povedano na ves glas: Slovensko šolsko molitev bomo dosegli, kakor gotovo imamo še nekaj slovenskega ponosa v sebi. Tako postopanje imenujemo škandal, ki ga pod nobenim pogojem ne bomo trpeli. Mirno, premišljeno, toda odločno bomo šli naprej pot, katero smo enkrat nastopili, svojih zahtev pa ne bomo pustili metati pod mizo. Treba nam pa je: edinosti, mirne krvi in vztrajnosti. O načinu, kako bomo prišli do svojih pravic, pa o drugi priliki, ko se enkrat sami med seboj pogovorimo.

Djekše. (Česa bi potrebovali?) Lep je naš kraj, veseli so dješki Slovenci, in nekateri imajo tudi nekaj pod palcem. Samo predaleč smo vstran od drugega sveta. To pač čutimo kmetje najbolj, kadar nam zbolijo kako živinčce. Pri nas ni živinozdravnika; če ga hočeš imeti, moraš klestiti tri ure daleč, in preden se vrneš z zdravili, je živinčce mnogokrat že poginilo. Če bi bili vladni kmetje res pri srcu, potem bi vendar dovolila, da bi smeli vsaj pri hitrih boleznih ozdravljati živino domači, neizprašani živinozdravniki, katerih ne manjka nikjer, tudi pri nas ne. Mnogo nesreč bi se s tem odvrnilo.

Djekše. (Okoli 100 kg umetnega gnoja) smo prejeli letos zastoj za poskušnjo po posredovanju g. Grila v Vovbrah. Lepa mu hvala!

Grebinska okolica. (Poziv.) Ne morem si kaj, da vas mladeniče in kmete iz grebinske in klosterske okolice malo ne podregam. Ali res nič ne slišite, kaj se je pretečeni čas v naših sosednih krajih v verskem in političnem oziru storilo? Povsod, v Ovbrah, Št. Petru, na Rudi, v Velikovcu itd. imajo že svoja izobraževalna in druga društva, le v naši okolici ga še ni. Slišal sem že marsikoga: Jaz bi že pristopil, samo čakam, da se bo

pred sv. mestom in zreti kraj, kjer nam je bil po Zveličarjevi smrti odprt novi, nebeški Jeruzalem.

Dvakrat umrla. V židovski bolnišnici v Budimpešti je ležala bolna hčerka Lorberjeva. V nedeljo so dobili stariši obvestilo, da jim je otrok umrl in da bo spreved v ponedeljek. Stariši so šli v bolnišnico, kjer so se prepričali, da je deklica umrla. Drugi dan se podasta roditelja k pogrebu. Na potu pa ju sreča znanec, ki jima pove, da deklica ni umrla, ker jo je ravnokar videl v postelji sedeti ter mleko piti. Takoj so najeli voz, da bi dospeli čim preje v bolnišnico. Tam izvedo sledečo vest: Dekletce so prenesli v mrtvašnico, kjer je ležalo celo noč med drugimi mrtvci. Ko vstopi proti jutru v mrtvašnico paznik, zapazi, da deklica sedi in ihti: Mraz mi je! Prestrašen zbeži in pokliče druge uslužbenke, ki so prenesli deklico zopet v bolnišnico, kjer sta jo roditelja zopet našla. Zdravniki so mislili, da bo dekletce ozdravelo. Toda otrok se je ponoči med mrlički tako prehladil, da je dobil pljučnico in še isti dan drugikrat umrl, tedaj pa zares.

Peklenski stroj je prejel po pošti gimnazijski profesor Filip Decker v Černovicah. Le sreči je bilo pripisati, da se ni kaj hudega zgodilo. To je bil gotovo maščevalni poizkus dijakov, ki svojega prestrogega profesorja ne marajo. Šest gimnazijcev so zaprli, pri drugih se vrše hišne preiskave.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

kaj ustanovilo. Na koga neki čakate!? Mi si ga moramo sami ustanoviti. — Torej na delo, ker resnobni so dnovi, to delo in trud pa naj Bog blagoslovi! — Gorjanc.

Dobrlivas. (Slovensko podjetje.) Vedno se toži, da Slovenci nimajo podjetnega duha, da se ne upajo prevzeti nobenega podjetja. Zdi se, da se tudi v tem oziru obrača na boljše v naši Koroški. Lahko trdimo, da je to v veliki meri sad vztrajnega izobraževalnega dela med ljudstvom. Podjeten mladenič, član izobraževalnega društva v Dobrlivasi, M. J. Prajnik, prevzel je izdelovanje smolnatih in oljnatih izdelkov pod lastno firmo. Dosedanje njegovo večletno delovanje v tovarni kot izdelovatelj nam je gotov porok, da bo podjetje uspevalo, da bo blago v občno zadovoljnost. Omeniti še moramo neustrasnost, ki se tukaj na Koroškem najde redkokdaj, da novi podjetnik tudi sedaj ni skrnil svoje narodnosti, ampak da je celo podjetje osnoval in uravnal kot slovensko. Pač redek slučaj! Zato se Slovincem, posebno slovenskim pivovarjem, trgovcem in kmečkim zadrugam najtopleje priporoča, ker novi podjetnik gotovo zasluži, da se od naše strani podpira, da tudi tukaj velja naše geslo: Svoji k svojim!

Št. Lipš pri Žineku. Mesečni shod izobraževalnega društva je bil za naše razmere jako dobro obiskan. G. Smodej iz Celovca je govoril o kulturnonarodnem pomenu letnic 1848 in 1907 za slovenski rod. Č. g. Weiss je govoril pa o slabih posledicah zgodovinskih dogodkov l. 1848. Prostost tega leta je prinesla kmetu zadolženje. Seznanil nas je z možem, ki je pokazal kmetom pot do samopomoči, Raiffeisnom. Pojasnil nam je nadalje pomen raznih zadrug, kakor zadrug za prodajanje in nakupovanje, posojilnic, mlekarških, sadjarskih in drugih zadrug. V nakup in razdelitev je priporočil društvu knjigo „Poučno potovanje v Švico“, ki se dobi za 1 krono pri „Kmetijski družbi“ v Ljubljani. Končno je opominjal, da naj začnejo kmetje o zadrugah vsaj premišljevat in se o njih pogovarjati. Domači pevci so zapeli par prav fletnih. Le tako naprej!

Selo pri Žitarivasi. (Giftna krota obešena.) Naši liberalci so giftnih krot že siti. Če ne verjamete, pa povem, kako slabo se ji godi pri nas. Minoli teden so ljudje na tukajšnji občinski cesti opazovali za giftno krotu strašen prizor, ko je morala obešena na borovcu umirati in izdihniti svojo črno dušo. A nihče se je ni hotel usmiliti. Nazadnje jo odtrga neka ženska, misleč, da se naj taka ničvredna stvar odstrani, kar je imela sicer prav. Nesla jo je potem v bližnjo hišo, kjer smo jo spravili tja, kamor tak gnus spada. — Dragi Slovenci, mi se pa okle-nimo „Mira“, ker ta list stoji na verski podlagi in se bori že 27 let za svete narodne svetinje.

Selo pri Žitarivasi. (Posilinemški omika.) Kdor se vozi po železnicah, doživi marsa kaj. Bilo je zadnje kvatrno sredo v čakalnici III. razreda v Sinčivasi; bilo nas je veliko potnikov. Kar naenkrat pride že precej star mož, začne hoditi gori in doli in izzivati, češ, Slovenci smo „trepji, tokarji“ in še več, kar tukaj ne maram navajati; tudi o g. Grafenauerju je trdil, da je privolil prignati živino iz drugih držav. Kaj ti ljudje ne vedo vsega povedati, kar res ni! Slovenci, kar je nas bilo, dolgo nismo kaj zinili, ali bil je tudi za nas enkrat lonec poln, kakor pravi pregovor: Kadar je lonec poln, pa vzkipi. Tako smo se tudi mi oglasili in mu povedali resnico. Vnel se je prepir in prišlo bi morda še do kaj hujšega, da ni pridrdral vlak in nas ločil. Taka je olika, tak je „fortšrit“ naših nasprotnikov. Tak fortšrit imajo tudi pijanci in šnopsarji, ki ne puste ljudi treznih glav pri miru. Dragi Slovenci, mi pa ostanimo svojemu narodu zvesti in trdni kakor skala, in ne dajmo se motiti, da bo šlo kolo narodnosti navzgor, ne pa navzdol.

Železna Kapla. (Izobraževalno društvo.) Gotovo ste že slišali, da se je ustanovilo tukaj izobraževalno društvo, katero jako dobro napreduje. Možje, fantje in dekleta prihajajo vsako nedeljo v bralno sobo in tamkaj pridno prebirajo časnike, ki jih imamo v obilnem številu na razpolago. Seveda veseli naše društvo, da ljudje veliko čitajo, ker kdor veliko bere, ve veliko, in kdor nič ne bere, tudi ničesar ne ve. Udov imamo že veliko število, upamo pa, da jih še mnogo pristopi. Samo potrpeti se mora, da se bodo pričali, da je naše društvo res kmetu v prid, veri v pomoč in slovenskemu narodu v čast. Fantje, pristopite vsi k našemu društvu, in se nikar ne bojte nemških hujskačev. Nedavno sem slišal, kako je neki naš nasprotnik zastran društva pregovarjal neko osebo, ki ni član društva, pač pa dobiva pri njem delo; dotičnik se je tako izvrstno zagovarjal, da so nasprotnika še drugi dan ušesa

srbela. Kako bi jo bil možičelj šele skupil, ko bi bil naletel na kakega uda našega društva!

Torej, fantje, zdaj na delo, ve, dekleta, tud' tako; še za starše bo veselo, če sin izobražen bo.

Pliberk. Častno kolajno za štiridesetletno zvesto službovanje je prejel tukajšnji poštar g. Janez Černic.

Iz Žvabeka. (Čebelarsko zborovanje.) V nedeljo, dne 29. marca popoldne, smo imeli žvabeški čebelarji zborovanje v šolskem poslopju. Govoril je g. učitelj Kovačič, kateri je prav poljudno v besedi in s slikami dokazoval, kako se more tudi z navadnimi panji na preprost način umno čebelariti. Drugi govornik, g. Fr. Krištof, je razpravljal o pomladanskem delu pri čebelah. Po zborovanju nam je tudi povedal, o čem se je razpravljalo pri zadržnem tečaju v Celovcu. V gospodarskem zdruzevanju in skupnem delu je za nas boljša bodočnost. Čebelarji, ki so prišli čez Suho, so vse hvale vredni, ker jih daljava ni ovirala, ampak so žrtvovali čas za dobro stvar. S splošno zadovoljnostjo smo se razšli z upanjem, da se zopet v kratkem vidimo; do tedaj pa vam kliče: zum, zum! žvabeški trot.

Prevalje. (Mesečni shod delavskega društva.) Imeli smo zopet shod! Smemo reči, da je bil malo bolj obiskan, kakor zadnji, pa vendar bi mogla biti udeležba še mnogobrojnejša. Pomen časopisja je bila snov prvemu govoru. Upamo, da se polagoma naše vrlo slovensko katoliško časopisje tudi pri nas vedno bolj in bolj razširi. „Mir“ in „Bogoljub“ — na vsako slovensko mizo! Č. g. J. Sekol je razpravljal v vznesenih besedah o novicah zadnjega meseca, zlasti o Wahr-mundovi aferi in o pomenljivi novi maši že osivelega profesorja dr. Josipa Ogorek. Marsikatera solzica odkritega veselja se je pri tem zaiskrila v začudenih očeh poslušalcev. Razumljivo! Gosp. Franc Petek pa nam je poročal o zadnjem zadržnem tečaju v Celovcu, naglašujoč, da se bo vršil še v tej pomladi v Prevaljah velik gospodarski shod. — Dragi delavci, prihodnjič naj na shodu ne manjka nobenega uda!

Leše. (Kako potujčujejo slovenske otroke.) Učiteljica Augustin je nastavila šolarke, ki mora v prostem času paziti na šolarje, da ne govore v maternem, slovenskem jeziku. Vsakega, ki se v tem oziru pregreši, napiše na desko, da ga potem učiteljica kaznuje. In to se godi na utrakvistični šoli. Dobro vemo, da bi učiteljica tega ne storila, če ne bi mislila, da se s tem prikupi deželnemu nadzorniku. Vprašamo: Ali smo še v Avstriji ali na Pruskopoljskem? G. Palla, vam se še ne sanja, kakšen račun delali! Dotični učiteljici pa bodi povedano, da s takim postopanjem naj takoj preneha, če ne, bo vihar in si bomo znali poiskati poti do pravice.

Glinje. (Nemčurska zagrizenost.) Pri zadnji občinski seji v Glinjah zahteval je obč. svetnik Mihael Turk, da se njegova slovenska izvajanja vzamejo v zapisnik. To je pa nasprotne odbornike tako razdražilo, da so začeli vpiti kakor divji. Odb. Franc Rabič vzame celo tajniku sejni zapisnik in ga hoče na mestu raztrgati. Slednjič se pa tega vendar ni upal storiti. Gospodje, ne razburjajte se preveč, saj vam to prav nič ne pomaga.

Glinje. (Častnim občanom) naše občine Medborovnica so se zaradi zaslug v prid naši občini in v pripoznanje njih zaslug za slovenski narod sploh imenovali vsled sklepa seje občinskega odbora dne 26. sušca t. l. sledeči gospodje: Gosp. Franc Grafenauer, drž. in dež. poslanec na Brdu; gosp. dr. Janko Brejc, odvetnik, naš rojak g. dr. Ferdo Müller, odvetnik, in g. Janez Scheinig, c. kr. profesor v Celovcu; gosp. dr. Miroslav Ploj, c. k. dvorni svetnik in drž. poslanec na Dunaju; g. Peter Wernig, c. kr. dvorni izdelovatelj pušk v Borovljah; gosp. Lovro Zablacan, posestnik in ravnatelj hranilnice na Trati, gosp. Franc Bučar, gostilničar in posestnik, ter g. Janez Melchior, tovarnar cevi in pušk v Medborovnici.

Koženavra. (Plačaj — pa molči!) Župan, rojen Slovenec, seveda nemško-napreden — oh kaj! — „tajčfortšritlih“ sem hotel povedati, ki je obiskoval utrakvistično šolo in mogoče še kakih par razredov meščanske ali latinske šole in je bil končno komij v Ptuju ali kje, vprašuje: „Kaj je to: zemljiški davek? Kaj je to: zemljiški? kaj to: davek?“ Svetujemo, da stavi to vprašanje Nemcem, ne pa nam Slovincem! Nam ni treba razumeti, kaj je „Grundsteuer“ ali kak drug nemški davek. Dobiš nemško knjižico ali pa plačilni nalog in plačaj, če razumeš ali ne, za kaj te terja občina ali davkarija. Tvoj župan v svoji zagrizenosti te pa noče razumeti, čeravno je župan popolnoma slovenske občine. Ti samo plačaj — in molči! Ali ni tako, gosp. Ratz? Mi pa

pravimo, da bomo s takimi „slovenskimi“ župani enkrat za vselej obračunali.

Sele. (Raz občinsko mizo.) Občinsko predstojništvo v Selah si je lansko leto naročilo od novega leta naprej slovenski državni zakonik. C. kr. okrajno glavarstvo je vkljub temu še nadalje pošiljalo nemški državni zakonik; ker je pa občina istega dosledno vračala in se sklicavala na svojo naročbo, je okrajno glavarstvo dne 7. februarja 1908 poslalo priporočilo, da si naj občina poleg slovenskega naroči tudi nemški državni zakonik, češ, da bi si občina vsled tehničnih izrazov s slovenskim ne bo mogla v vseh slučajih pomagati, kar posebno velja za večino prebivalstva.

Zoper ta dopis je županstvo odgovorilo: Št. 211.

C. kr. okrajnemu glavarstvu

Celovec

z naznanilom, da podpisano županstvo jamči za popolno razumevanje slovenskega državnega zakonika ter s tem odklanja nemški državni zakonik.

Oziraje se na občinski odbor kakor tudi na večino slovenskega občinstva je nemški zakonik tukaj brezpomemben, ker ga nihče vsled visokone-mških kakor tudi tujih tehniških izrazov ne razume.

Ker se je naročnina za slovenski zakonik že poslala, se nujno zahteva, da se isti skoraj dopošlje.

(L. S.), dne 14. febr. 1908.

Župan:

Jan. Užnik l. r.

In tako dobiva občina Sele od 15. sušca 1908 slovenski državni zakonik.

Bistrica v Rožu. (Občinske volitve.) Dosedanji gospodarji v naši občini se trudijo na vso silo, da bi pri sedanjih volitvah zmagali in tako še mogli dalje gospodariti v naši občini. Pridno letajo in pobirajo pooblastila, začeli so s tem že pred več kot enim mesecem. Tedaj vendar niso tako varni in gotovi, kakor govorijo. Kako pri tem delajo, pač ni treba omeniti, saj je dovolj znano obnašanje nasprotnikov nasproti Slovincem. Tukajšnjim občanom bo še gotovo v spominu oklic krajnega odbora ob času zadnje državnozbornske volitve za njih kandidata Seifrica; v njem govorijo, da pač ni potrebno nje, torej naše nasprotnike, opozarjati na § 5 nove volilne postave, to je na volilno svobodo, da sme vsak po svojem prepričanju voliti, in da ga nobeden ne sme siliti ali mu groziti, da bi v gotovem zmislu volil, zato, ker so se oni — nasprotniki — že davno prej, predno se je to v postavo sprejelo, po tem ravnali. Kdor pozna nasprotnike na Koroškem, posebno pa še v naši občini, ve, kako varujejo volilno svobodo. Ali se ne pravi to, volilce za norce imeti?

Sveče. (Kmetom v preudarek.) Eden od tistih, ki hočejo biti na Bistrici gospodje, je izustil sledeče modre besede: „Svečani morate na Bistrico po pamet priti, ker zunaj je nimate.“ Temu samo to pripomnimo, da je v Svečah več pameti, kakor pa v tisti stranki, katera hoče z vso silo gospodariti. S tako agitacijo si pa prav nič ne koristijo, ampak le škodujejo, ker jih kmetje in delavci vedno bolj začenjajo spoznavati. Le tako naprej, in zmaga bo gotovo naša.

Štebenj pri Bekstanju. (Prijet.) Tukaj je 21. sušca t. l. v gostilni Pilsnarhof aretoval orožnik Tomažič iz postaje Malošče Laha Pepo Lisi-ja, ker ga sumničijo sondeležbe pri ulomu v blagajno tvrčke Chierici & Picha. Okradena tvrčka zidala je lansko leto železnico Tržič-Kranj, kjer je bil uslužben tudi Lisi kot preddelavec in akordant. Kakor znano, bilo je oktobra 1907 iz blagajne ukradenih 33.400 kron. Samo dva vinarja so menda pustili zlikovci za „muštre“. Lisi se je ponudil omenjeni tvrčki za skrivnega poizvedovalca po tatovih, ako se tvrčka zaveže, izplačati mu 1000 K nagrade, če tatove zasledi. Tvrčki se je to preveč zdelo in mu je samo 50 K ponudila. Lisi je poizvedoval pridno po tatovih in je prinesel gotovo vest, da so vlomilci z denarjem že v Ameriki in jih ni mogoče več v pest dobiti. Lisi je stanoval ob času zidanja proge Beljak-Področica v Štebnu, kamor je prišel tudi pretečeno zimo in se je mislil z domačinko oženiti. S svojim bahanjem z denarjem po gostilnah je obračal občo pozornost nase, ker je bilo splošno znano, da poprej nikdar ni imel velikih svot denarja. Posebno pa so obračali svojo pozornost na Pepo Lisi-ja — orožniki. Lisija so izročili čuvaji varnosti v Beljak in odtod so ga poslali deželni sodnji v Ljubljani, da se dožene, je li pri vlomu sokriv ali nedolžen. Pri njem so dobili samo 1984 K.

Bilčovs. (Vsiljivost socijev.) Preteklo nedeljo, dne 29. marca so prileteli trije tički iz socialdemokratskega gnezda celovškega semkaj v Bilčovs in so hoteli razlagati svoj evangelij

in zapeljati tukajšnje vseskozi verno in pošteno ljudstvo. Precej dolgo je trajalo, predno so se upali vstopiti v gostilno pri Miklavžu, kjer je bilo zbranih precej ljudi, od katerih se pa nihče ni zmenil za tuje došlece. Nič prav si niso upali začeti, končno se vendar eden vzdigne in odpre svoj kljun, hoteč govoriti o socialni demokraciji. Toda slabo se mu je godilo. Domači fantje in možje so ga takoj zavrnil, da je moral utihniti. „Česar danes ne moremo, bomo pa drugikrat“, so si mislili ti tički, in so si že poskrbeli prostore za prihodnji obisk, s katerim nas hočejo v kratkem počastiti! Z veseljem pričakujemo tisti dan, ko bodo zopet prišli, pa ne zavoljo njih pridige, katere nihče ne bo poslušal, ampak zavoljo tega, ker jim bomo tako posvetili, da jim nikdar več ne bo prišlo na misel, hoditi v naše kraje in nam vsiljevati svoje vseskozi neumne nauke!

Zilska Bistrica. (Narod prodajajo.) Kakor se čuje, je sklenil naš krajni šolski svet, da sprejme 3000 K podpore od protestantovsko-nemškega šulferajna. Za danes samo opozarjamo Bistričane in Zahomčane na ta za Slovence nečastni sklep teh možakarjev, s katerim so prodali šolo in otroke brezverskemu in nam Slovencem najbolj sovražnemu šulferajnu. Radovedni smo, kaj porečejo k temu tisti Bistričani, ki še poudarjajo svoj značaj in svoje poštenje ter se ne dajo komandirati od par mogočnejšev!

st. Jurij na Zili. (Občinske volitve) so se pri nas vršile že 20. junija lanskega leta. Krščansko slovenska stranka, kateri so se pridružili tudi nekateri drugi volilci, ki niso strogo njenega mišljenja, a so kakor ona nezadovoljni s sedanjim predragim občinskim sistemom, je v tretjem volilnem razredu po hudem boju dosegla 120, naši „slovenski“ nemškonacionalci, ki se imenujejo tudi naprednjaki, in ki imajo za svojega variha dr. Waldnerja, pa 42 glasov. V drugem razredu pa je naša stranka s 26 proti 28 nasprotnim glasom častno propadla. Ker je pa v tem razredu eden našinec po pomoti napačne volilne listke oddal, ki so bili neveljavni, smo v resnici samo za en glas ostali v manjšini. Ljudska volja, na katero se liberalci tako radi sklicujejo, je torej odločila za krščan. slovensko stranko; en glas večine pa so liberalci dosegli s tem, da so bili s svojimi glasovnicami nad vse radodarni. Pred volilnim lokalom so jih našinec tako vsiljevali, da so nekateri po 2 in 3 prinesli domov v žepih. Svoje glasovnice so smeli tiskati kar v volilni sobi vpricho volilnega komisarja, en korak od sedeža volilne komisije. Menda zato, ker mora po postavi volitev biti tajna, so se izdajale dvoobarvne glasovnice različne velikosti. Ob takem ravnanju so bili našinci ogorčeni ter so se pritožili na c. kr. deželno vlado. Ta je celih devet mesecev premišljevala o ukrenitvi, nemškonacionalci pa, z dr. Waldnerjem na čelu, so bili vsi na nogah, in vlada je nazadnje priziv — zavrgla. In zakaj? Poizvedovanja so dognala, da se je agitacija vršila v postavnih mejah, dvo-barvni listi, ki so se pa izdali brez ozira na stranko zavoljo tega, ker je prva naročitev pošla, treba je bilo naročiti drugih, ki pa so dobili nekoliko drugo obliko. Čudno! Ravno ti izgovori so se že pred salamsko rešitvijo slišali v nasprotnih krogih. In če je stvar tako preprosta, zakaj je „eden“ imel po vlogi priziva tako hud strah? Vlada se je označila kot izvrševalen organ nemškonacionalne stranke. Poizvedovalo se je, a niti eden našinec ni bil zaslišan! Poizvedovalo se je torej za našim hrbtom. Ogorčenje v občini je splošno; ljudstvo ni več volje, dati se od par mogočnejšev še dalje zatirati.

Torba za nasprotnike.

Kako zna „Štajerc“ po tujem zelniku nabirati laži.

Malo je na svetu časnikov, ki bi se drznili ljudi tako „farbati“ kakor „Štajerc“. Vso svojo brezmejno „modrost“ zajema iz nemških, Slovincem skrajno nasprotnih listov. Kar je slovenskemu narodu v škodo, vse to ponatisne iz nemških koroških listov, iz lutrovske „Bauernzeitung“, „Unter. Nachr.“ in „Freie Stimmen“, pa še to v taki slovensščini, da se Bogu usmili. V navedenih listih kar mrgoli napadov in zasmehovanja sv. vere, in nahajamo v njih redna naznanila lutrovskih „božjih služb“. Za temi listi caplja uboga para „Štajerc“, za nje dela nemško-liberalno politiko v slovenskem jeziku med Slovenci, za njimi pobira, kar je zrastle na njih zelniku, za njimi objavlja gorostasne neresnice in hoče biti — krščansko glasilo slovenskega kmetkega ljudstva.

V 12. številki se je modri „Štajerc“ zopet strašansko zlagal, in zapeljani kmetje mu bodo seveda zopet vse verjeli. O našem nepozabnem, slovensko ljudstvo tako gorko ljubečem škofu

A. M. Slomšku piše sledeče: „Labudski škof n. pr., ki je bil kmetom nasproten in je imel svoj sedež v sv. Andreju, je moral bežati pred kmetsko nevoljo in se je preselil l. 1848. v Maribor.“ Slabo in netočno je prevedel „Štajerc“ navedeno iz „B. Ztg.“. Kdo je že kdaj slišal, da je bil velik dobrotnik Slovencev, škof Slomšek, kmetom nasproten? Kdaj je moral bežati iz Št. Andraža (ne sv. Andreja) pred kmečko nevoljo on, ki ga je vse spoštovalo, od ministra do najbornejšega, pa poštenega kočarja? Tako budalost morajo zapisati le lažnivi nemški listi in njih zvesti tovariš „Štajerc“. Škofu Slomšku ni bilo treba nikdar bežati pred kmetsko nevoljo, najmanj pa l. 1848., ker je vendar znano, da se je preselil v Maribor l. 1859., in je imel tam dne 4. septembra slovesen vhod. „Štajerc“, kdaj boš vendar enkrat nehal lagati, kdaj si boš vrgel krinko raz obraz in povedal, da nisi glasilo poštenih slovenskih kmetov, ampak glasilo lutrovskih nemških liberalcev, ki preže na slovensko zemljo in jim diši naš denar?!

Poglavje za delavce.

Zanimiva razkritja.

V Hasardu v Belgiji so uprizorili socialdemokratski kolovodje stavko 1400 delavcev, ki se je po preteku osmih mesecev in po neizmernih žrtvah delavcev kakor po navadi brezuspešno nehala. Sam stavkin odbor, obstoječ iz socialnih demokratov, je objavil v oklicu za delavce stvari, ki postavljajo socialnodemokratsko organizacijo v skrajno slabo luč. Pomoči so dobili stavkujoči od obhodov in zbirki pri raznih delavskih prireditvah, socialdemokratska organizacija, ki izžemlje delavcem težko prislužene groše, pa je pustila stavkujoče na cedilu. Na socialdemokratskih shodih se je mnogo obetalo, storilo pa nič ali skoro nič. Na shodu v Auvelais se je sklenilo v korist stavkujočih odločno postopati. Tako se je govorilo na shodu, kjer so bili delavci. Vsi govorniki so govorili kolikor možno ostro; storilo se je pa le narobe. Socialnodemokratski poslanci so sponašali odposlancem, ki so pobirali denar, „zakaj ne delajo“. Prej izpodbujajo k stavki, potem pa se nad njo jezijo. Poslanec Bressez je obljubil poskrbeti 200 delavcem delo. Delavci so šli na označene kraje, pa so se morali vrniti brez dela. Bressez je obljubil, da bo potne stroške za to poravnala socialdemokratska zveza „Federation boraine“. Ko so ga prijeli za besedo, jim še odgovoril ni. Pri banketu sodruga Hektorja Denisa se je nabiral za stavkujoče denar. Tri mesece so delavci zaman čakali na nabrano svoto. Šele potem, ko so se obrnili na razne osebe sedemkrat, so prejeli denar. Na prošnje za podporo, poslance socialdemokratskim društvom, se ni odgovarjalo. Strokovna društva jim na potovanju niso dala na razpolago svojih hiš. Tajnik socialdemokratskega društva v Liego, Galopin, je obljubil, da bodo tam oskrbeli za časa stavke sto otrok. Ko so na določeni dan stali otroci na kolodvoru za odpotovanje že pripravljene, pošlje Galopin brzojavko, da ne more otrok sprejeti. „Ti ljudje iščejo v škodo delavcev samo osebne koristi.“ To je sodba socijev o svojih voditeljih. O vsem tem pa seveda avstrijski rdečkarški listi — molčijo.

Gospodarske stvari.

Pomladno delo na travniku.

Takoj, ko se zemlja nekoliko posuši, se odstrani s travnikov kamenje in grmovje. Da poravnamo krtine, odstranimo mah in zrahljamo svet, da pride zrak do korenin, prebranamo travnik dobro s travniško brano, ki se toplo priporoča — če jo kupi več vaščanov skupaj, morda 10, pride na vsakega samo 8 do 12 kron; dobi se pri J. Pfeiferju v Hočah pri Mariboru. — Ako pa nimamo travniške brane, zapletemo med zobe navadne brane trnja. Kjer se lani nič ni nakosilo, tam se trava poseje, in nato se cel travnik povalja z valjarjem, da se zemlja, katera se je po zimi vzdignila, spet pritisne in tako trava prej požene. Po prvi košnji se travniki pognojijo z gnojnico, da hitro ozelene in vročina ne more do korenin. Dobro je, če se suhi travniki tudi namočijo. Ni boljšega domačega gnojila za travnike, kot je ravno gnojnica, pa vendar naš kmet raje pusti, da se izgubi doma v hlevu ali na gnojišču, ko bi jo vendar tako lahko nabiral v gnojnični jami. In koliko je gnojnica več vredna kot suh gnoj! Za časa vročine se mora gnojnica pomešati z vodo, ker bi sicer požgala travo.

Kmetje, ne držimo križem rok in ne mislimo si: „Bo že Bog dal, da bo trava rastle“. Toda, dragi kmet, če ti zemlji nič ne daš, tudi zemlja tebi nič ne more dati.

Posejanje travnikov.

Mnogo travnikov se je lansko leto vsled obilnih črvov docela uničilo. Trava se je posušila, ker so ji črvi snedli korenine. Če hočemo imeti od takih travnikov dobička, moramo jih posejati. Kjer je mogoče, naj se travniki prej ko slej preorjejo, — podorje se naj hlevski gnoj — in pusti se nekaj časa, da se zemlja prezrača, potem se vseje najprej ovsa ali ječmena, ki se zabrana in nato šele se vseje trava, ki se samo zavalja z lesenim valjarjem ali pa se povlači z obrnjeno brano. Ovsu ali ječmenu ne smemo pustiti poleči, ampak če je nevarnost, da bi polegel, ga moramo požeti, če je tudi še zelen, in ga porabiti v krmljenje, in to zato, da se trava lahko razvija. Čim večkrat moremo travo prvi dve leti kositi, tem bolj se ukorenini. Za pašo vsaj v prvo ne smemo rabiti travnika.

Kjer pa oranje travnika ni mogoče, naj se travnik najprej prevlači s travniško brano, nato se naseje tam, kjer se je lani trava posušila, trave in se zavalja.

Glede posejanja moramo vedeti, da ni vsako seme za vsak svet. Na tem svetu raste ta in ta trava najbolje, na drugem zopet druga. Da dobimo dobro in pravo travno seme, je najbolje, da se obrnemo ali do koroške ali kranjske „Kmetijske družbe“, ki imata za tako posejanje že pripravljene zmesi semen, s tem, da povemo, koliko rabimo in za kak svet, ali za rahla tla, ilovnata, težka, vlažna, suha in apnena ali močvirnata tla.

Driska pri prascih.

Ta bolezen napada navadno prasce v mladosti, ko še sesajo ter izvira namreč od napačne hrane, bodisi to za svinjo ali pa naravnost za mladiče. Hrana mora biti za starko vsekdar dobro prekuhana, ne premastna, od kakih pomij ali kuhinjskih ostankov, pa primerno redilna. Najboljše je ta čas svinji pripravljati hrano od poparjenih ajdovih plev, katerim se primeša nekaj dobro skuhane repe ali korenja, ki se je dobro zmečkala, navrh pa se še primeša nekaj otrobov. Kadar mladiči začno jesti, se jim da najprej koruznih nezabeljenih žgancev z gorko kuhanim mlekom, ali drobno zrezanega kruha z mlekom. Ko so že nekoliko odrasli, se začnejo krmi primešavati otrobi. Za krmo naj dobe kuhano, prej dobro zrezano korenje ali peso, nikdar pa ne takoj repe ali krompirja. Ako dobe prasci, ki so še pri sesku, drisko, treba svinji dajati po eden ali dvakrat na dan ajdo, katera se ji kar surova nasuje v korito. Ako te ni pri roki, naj se mesto nje daje pražene rži, katera sme biti še primerno gorka. To pa velja le za čas, dokler bolehajo prasci za drisko, pozneje je bolje dajati mesto ajde ali rži oves ali ječmen. Prascem pa se za ozdravilo svetuje skuhati v mleku rastline, plave lilije imenovane, to kuhovino zmleti v prah in dodati nekoliko divjega kostanja ali tudi korenine vresca. Hvali se tudi črna ali divja meta, kuhana na mleku, kot dobro zdravilo zoper drisko. Dokler prasci ne znajo ali ne morejo jesti, se jim mora seveda ta kuhovina v primerni množini zalivati. Obenem pa je treba skrbeti, da je takšna žival vedno na gorkem in da se obvaruje mraza in prepiha, kajti pogosto pride ta bolezen od samega prehlajenja.

„Slov. Gospodar.“

Društveno gibanje.

Krščansko-socialnim društvom: 1. Doslej je poravnalo udnino 7 društev „Zveze“. Naprošena so ostala društva, da blagovolijo po številu članov (za vsakih 15 po 1 K na leto) prej ko mogoče poravnati svoj dolg. 2. Doslej je poslala „Zveza“ od 13. januarja na šest shodov svoje govornike, — „Zveza“ bo skušala po možnosti zahtevam glede govornikov ustreči. Ob enem pa naj rodoljubi sami uvažujejo celovške razmere, ki so čestokrat hujše kot naša najboljša volja. 3. Nujno naprošena so vsa društva, da na dopisnici natančno prijavijo „Zvezi“ (Kosarnske ulice 30, I. nadstropje) svoj naslov. Komu naj „Zveza“ na posameznih krajih dopisuje? Domačemu duhovniku ali društvu ali tajniku? — „Zvezi“ je vse eno komu, samo vedeti mora. 4. „Zveza“ prosi posamezna društva, da ji blagovolijo poslati en iztis pravil.

Celovec. V nedeljo, dne 12. aprila, ob 1/2 8. uri zvečer, ima „Slovensko delavsko društvo“ svoje mesečno zborovanje v prostorih gostilne pri „Zlatem studencu“ (Lidmanskega ulica št. 7). K obilnemu obisku vabi

odbor.

Politične vesti.

Dopust vojakom za čas žetve.

Vojna uprava je dovolila kmečkim vojakom dopuste za čas žetve. Ta odredba je lepa pridobila.

bitev kmetov poslancev. Zlasti na Koroškem so za časa žetve pogrešali kmetje delavskih moči. Sedaj bodo smeli kmetijski mladeniči-vojaki za tri tedne iz vojašnice, da pomagajo na domu pri žetvi. Dopust traja le tri tedne, čez ta čas ne bo dobil dopusta noben vojak. Ker žetve niso povsod ob enem in istem času, dopust ni navezan na strogo določen rok, ampak se bo oziralo vedno na potrebo.

Samo istim kmetom se bo dovoljeval dopust za njihove sinove, oziroma tudi hlapce, ki imajo od občine potrjeno, da jih doma za nujna kmetijska dela res potrebujejo. Za kraje pa, kjer so nalezljive bolezni, se ne bo dovolil dopust.

Vojna uprava se tudi trudi, da dobe vojaki za ta dopust znižane cene po železnicah.

Deželni zbor kranjski.

Prva seja deželnega zbora kranjskega se je vršila prav mirno v znamenju sloge in skupnega delovanja. V deželni odbor so bili izvoljeni: iz veleposestva grof Barbo, iz mest in trgov dr. Tavčar, iz kmetijske skupine dr. Lampe, iz cele zbornice dr. Šusteršič. Pri volitvi namestnikov deželnega odbora so bili izvoljeni: iz veleposestva baron Apfaltrern, iz mest in trgov dr. Triller, iz kmetijske skupine Košak, iz cele zbornice Jaklič. — Novi deželni glavar dr. Šuklje naznani, da so poslanci dr. Šusteršič, baron Schwegel, dr. Tavčar in tovariši vložili naslednji predlog:

Deželni zbor skleni: Deželni red in deželni volilni red se imata spremeniti v tem smislu, da se omogoči vsem slojem prebivalstva sodelovanje pri deželni zakonodaji in upravi.

Izvoli se ustavni odsek 12 članov in 3 namestnikov, kateremu se naroča, da izdela zakonska načrta v predstoječem smislu in poda v najkrajšem mogočem času svoje poročilo.

V formalnem oziru se predlaga, da se ta predlog obravnava kot nujni v smislu § 21. opravilnika. V Ljubljani, 27. marca 1908. Podpisani vsi poslanci cele zbornice.

V imenu vseh treh strank deželne zbornice kranjske je utemeljeval predlog dr. Šusteršič. Nujnost je bila sprejeta soglasno. Sestavil se je ustavni odsek, kateremu predseduje dr. Krek.

Čehi proti pravosodnemu ministru Kleinu.

Tudi Čehi se še morajo boriti pri sodiščih za pravice svojega jezika. Nekateri sodniki v jezikovno mešanih krajih na Češkem niso hoteli sprejemati čeških vlog, kar se svoje dni ni godilo. Silno ostro je govoril v proračunskem odseku češki poslanec Mastalka, poudarjajoč, da so vsi Čehi v tej zadevi edini, da se ne bodo več zadovoljevali s samimi obljubami pravosodnega ministra, ampak bodo stopili proti vladi v ostro opozicijo in skušali k tej opoziciji priklopiti tudi južne Slované. Klein je izjavil v proračunskem odseku, da bi bilo želeto, da se napravi jezikovni zakon. S to izjavo niso zadovoljni ne Nemci ne Čehi. Češka ministra Fiedler in Prašek hočeta odstopiti, ako se ne ugodijo češkim zahtevam. Med poslanci kroži novica, da bo moral Klein zapustiti ministrski stolček in bo vzel jezikovno vprašanje pri sodiščih v roke sam ministrski predsednik Beck. Tudi poslanec dr. Žitnik je v proračunskem odseku ostro napadel pravosodnega ministra, ker je justična uprava sama odgovorna za vse nepravilnosti v jezikovnem vprašanju po Slovenskem.

Književnost in umetnost.

Pred- in poigre. Mladi skladatelj g. Ivan Ocvirk, pevovodja in organist v Sinju (Dalmacija), je zložil „pred- in poigre“ na orgle ali harmonij. V krasnem tisku izdani zvezek obsega 40 kratkih skladbic, 28 „dur“ in 12 „mol“ v navadnih in porabnih tonovih načinih. Skladbe so bogate motivov, z lepimi posnetki po načinu fuget, na tihe spremene, a marsikatero slavnostne za polne orgle. Vsakemu naprednemu organistu se priporočajo, in ako si jih omisli, mu bodo dobro došle. Dobe se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani in pri skladatelju za 3 K.

Lurški majnik. Sestavil Fr. Marešič. Založila „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani. Cena s poštnino 2 K 30 vin. Knjižica je doživela drugo izdajo in je za majnikovo pobožnost prav pripravana.

Kaj je novega po svetu.

„Zveza slovenskih odvetnikov“ v Ljubljani. Občni zbor „Zveze slovenskih odvetnikov“ v Ljubljani je sklican na nedeljo dne 5. aprila 1908, ob 10. uri popoldne, v mestni posvetovalnici v Ljubljani. Dnevni red: 1. poročilo o društvenem delovanju v pretekli dobi, 2. poročilo bla-

gajnikovo, 3. poročilo o justičnih razmerah v preteklem društvenem letu v posameznih deželah, 4. volitev odbora, 5. slučajnosti. Na občnem zboru se razpravljajo važne zadeve, posebno glede korakov, ki jih imajo ukreniti slovenski odvetniki, da dosežejo jezikovno enakopravnost pri sodnih in upravnih oblastih. Vsem gospodom odvetnikom in notarjem ter kandidatom so se poslala posebna vabila. Če kdo gospodov odvetnikov in notarjev ter kandidatov pomotoma ni prejel vabila, vabimo ga tem potom na občni zbor s prošnjo, da se ga za gotovo udeležiti ter prijavi, ako dosedaj še ni bil član društva, svoj pristop. Vsakega slovenskega odvetnika, notarja ter kandidata narodna in stanovska dolžnost je, da pri- glasi svoj pristop k društvu „Zveze slovenskih odvetnikov“ v Ljubljani. Imena članov se bodo objavila na prihodnjem občnem zboru. Odbor „Zveze slovenskih odvetnikov“ v Ljubljani.

„Slovenec“ je prinesel v 71. štef. sledeči oklic: V smislu lanskega letnega sklepa občnega zbora S. K. S. Z. na Jesenicah smo založili vžigalice z napisom „V korist obmejnim Slovincem“. Namen jim bodi isti, ki je začetan v njih napisu, obenem pa naj bi bile te vžigalice tudi vidno znamenje vseh naših somišljenikov. Vsakogar izmed Vas je častna dolžnost, da rabi odslej le te naše vžigalice, ki se dobivajo povsod v dose- daj med nami običajnih oblikah. Spoznali jih bo- dete po napisu „V korist obmejnim Slovincem“ in po dveh v bratsko pomoč si segajočih rokah, ki oklepate slovensko trobojnico. Vodstvo S. K. S. Z. je izvršilo nalogo, ki mu je bila poverjena. Na Vas, somišljeniki, je sedaj, da storite i Vi svojo dolžnost ter segate prav pridno po njih. Danes smo razposlali po širni slovenski domovini prvi vagon teh naših vžigalic. Kličemo jim pa na daljno pot: Prodrate v zadnjo gorsko kočico, osvojite si srca vseh, vznemite v njih ogenj brat- skega domoljubja, da prinesete ono korist našim bratom-trpinom, obmejnim Slovincem, ki jim jo želi vodstvo S. K. S. Z. v Ljubljani, dne 27. marca 1908.

„Slovenski Narod“ imenuje v 74. štef. naš list „farovski Mir“. Takele in podobne izjave po nekaterih kranjskih listih pričajo, da izvestni gospodje v Ljubljani ali prav nič ne poznajo naših koroških razmer ali pa jim je narodnost deveta briga in poudarjanje narodnosti le pripo- moček za strankarsko okoriščenje. „Narod“ nam menda ne bo zameril, če so mu koroški Slovenci res pri srcu, ako izjavimo, da njegovo vmešavanje v politiko koroških Slovencev še nikdar ni pri- neslo kakih koristi, pač pa je že škodovalo. Hval- ežni bi mu bolj bili, če bi raje naše narodne boje o vsaki priliki krepko podpiral. „Farški Mir“ bi potem ob moralni podpori slovenskih listov tu pa tam morda še kaj več dosegel kakor je že. Kranjskega liberalizma pa koroški Slovenci ne potrebujemo.

Dunajskega župana dr. Luegerja sta po- zdravila na ljubljanskem kolodvoru, ko se je zadnji terek peljal skozi Ljubljano na Dunaj, dr. Šusteršič in Šuklje. Lueger se je vračal iz Lovrane, kjer si je rahlo zdravje precej okrepil; zahvalil se je v najiskrenejših besedah za po- zdrave in dejal, da ga mika enkrat za nekoliko tednov poiskati razvedrila na krasnem Gorenj- skem. Pri odhodu je mnogobrojno ohčinstvo kli- calo dunajskemu županu navdušeno „živio!“

Hrvaški ban baron Rauch je bil na Du- naju, pa ga cesar ni sprejel v avdijenci. Ogrji že sami čutijo, da se mu majo tla pod nogami.

Loterijske številke 28. marca 1908.

Trst 18 59 8 88 85
Linc 77 61 60 47 83

Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu,

katera je z najnovejšimi stroji in pismenkami oskrbljena, prevzema razna naročila tiskarske obrti, kakor: **Uradne in pismene zavitke, spo- vedne listke, vizitnice, pisma za trgovce, rač- čune, cenike in sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari** ter bode izvrševala vse točno, vestno in po najnižjih cenah.

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu se priporoča za obila naročila

z odličnim spoštovanjem vdano
vodstvo tiskarne družbe sv. Mohorja.

Kupujte národní kolek!

Tržne cene v Celovcu

26. marca 1908 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica	—	—	—	—	—	—	
Rž	19	66	20	60	12	—	
Ječmen	—	—	17	72	9	40	
Ajda	19	20	20	—	9	87	
Oves	16	50	17	—	5	90	
Proso	—	—	—	—	—	—	
Pšeno	—	—	25	40	16	—	
Turščica	—	—	16	84	9	60	
Repica (krompir)	—	—	5	—	2	30	
Seno, sladko	7	40	8	40	—	—	
„ kisló	6	—	7	20	—	—	
Slama	4	80	5	60	—	—	
Mleko, 1 liter	—	22	—	24	—	—	
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—	
Maslo (goveje) 1 kg	2	60	2	80	—	—	
Surovo maslo (putar), 1 „	2	40	3	20	—	—	
Slanina (špeh), povoj., 1 „	1	80	1	90	—	—	
„ „ surova, 1 „	1	50	1	70	—	—	
Svinjska mast 1 „	1	70	1	80	—	—	
Jajca, 1 par	—	10	—	12	—	—	
Piščeta, 1 „	2	60	2	80	—	—	
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—	
30 cm drva, trda, 1 m ³ .	3	20	3	50	—	—	
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	20	—	—	
Živina	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
		v k r o n a h					
Voli, pitani	—	—	77	—	—	2	2
„ za vožnjo	380	412	—	—	—	28	14
Junci	282	—	72	—	—	14	6
Krave	160	420	—	—	—	58	24
Telice	254	268	70	—	—	8	3
Svinje, pitane	16	16	—	122	128	—	—
Praseta, plemena	16	40	—	—	—	116	58

Vse cvetlice najdete v

Schichtovem cvetličnem milu št. 650

Najfinejše in najcenejše toaletno sredstvo (z lanolinom prevlečeno).

— Vsak komad fino opremljen. —
Dobiva se povsod.

Izvrstna hrana za zdrave in slabotne otroke vsake starosti, kateri so v razvoju zaostali. Pospesuje rast mišičevja in kosti. Zabraneje in odstranjuje kakor nobena druga stvar drisko, bruhanje, črevesni katar itd.

„Der Säugling“, jako poučna knjiga, dobiti je brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufeke, Dunaj I.

V a b i l o.

Hranilnica in posojilnica v Sinčivasi

ima svoj

redni občni zbor

v nedeljo dne 12. aprila 1908, ob 1. uri popoldne, v svoji lastni hiši v Dobrlivasi v čitalnični sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice za l. 1907. in odobrenje letnega računa.
2. Čitanje revizijskega poročila „Zadružne Zveze v Celju“ ter ukrepi vsled istega.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev novega odbora ter računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadružniki.

Odbor.

Opomba. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število navzočih udov, se ob 3. uri popoldne otvori drugi občni zbor, kateri bo sklepal brezpogojno.

Iščem službo cerkovnika in orglavca

v kakem slovenskem kraju. Star sem 23 let ter sem dovršil Cecilijansko šolo v Celovcu.

Šimen Kocijan, organist.
P. Galicija, Koroško.

Iščem pridnega

mizarskega pomočnika,

kateri se takoj sprejme na tedensko dobro plačo. Lovro Mačič, mizarski mojster v Prevaljah.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku,

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom, ima v nedeljo dne 12. aprila 1908, ob 3. uri popoldne, v posojilničnih prostorih svoj

redni občni zbor.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice v preteklem letu in odobrenje računskega zaključka za 1. 1907.

2. Čitanje revizijskega poročila „Zadružne Zveze“ ter ukrepi vsled istega.

3. Razdelitev čistega dobička.

4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.

5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Opomba. Ako bi se ob določeni uri ne sešlo zadostno število zadržnikov, se vrši eno uro pozneje občni zbor brezpogojno.

PROF. PAWLOW

pripozna

na podlagi najnatančnejše poizvedbe, da je zdravi tek najboljši oživljavec izločevalnih želočnih živcev. Za pospeševanje teka, okrepitev želodca in za olajšanje želočnih bolečin se odlikujejo najbolj prave **Bradyjeve želodčne kapljice**. One pospešujejo prebavljanje in jedičnost, odstranijo truplu škodljivo napenjanje, preobilno napravo kisline, zaprtje, želodčne bolečine in druga oviranja prebavljanja.

Kapljice se dobivajo v lekarnah. **C. Brady, lekarnar, Dunaj, I.,** Fleischmarkt 1/385, razpošilja 6 steklenic po K 5.—, 3 dvojne steklenice pa po K 4.80 poštne prosto.

C. Brady

A 321/7

37

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Velikovecu se na prošnjo dedičev po

Matiju Samselnig p. d. Mežnarju in Zavodniku na Djekšah

prodajo na javni dražbi k zapuščini spadajoče premičnine, kakor Zavodnikova kmetija na Djekšah, vl. št. 28, kat. obč. Dješka gora. Posestvo meri 26 ha 27 a 8 m², ima čistega dobička 256 kron 60 vin. in znaša zanj izklicna cena 12.000 kron, jamščina 1200 K. Najvišji ponudek je od dneva dražbe obrestovati po 5% in po eno tretjino po vsakih treh mesecih pri tukajšnjem sodišču v gotovini izplačati. Dražitelj more tabularne terjatve v znesku 5502 K 60 vin. prevzeti na račun najvišjega ponudka.

Premičnine se bodo za cenilno vrednost izklicale in le proti takojšnjem plačilu in odpravi oddale.

Dražba se vrši

v četrtek, dne 9. aprila 1908, ob 10. uri popoldne na licu mesta na Djekšah št. 29.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejemajo. — Na posestvu zavarovanim upnikom se njihove zastavne pravice pridržavajo ne glede na prodajno ceno.

Cenilni zapisnik, zemljiškoknjižni izpiski in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri tukajšnji sodnji.

C. kr. okrajno sodišče Velikovec, odd. I., dne 18. marca 1908.

Kapun, l. r.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. Ap. Veličanstva.

XXVI. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.390 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 513.580 kron.

Glavni dobitek iznaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 14. maja 1908.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za kupce srečk brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov.

Oddelek za državno loterijo.

Na prodaj je

Kutnikovo posestvo

v Sali pri Podkarnosu, ki obsega 28 oralov zemlje, hiša je nova, polja je za 45 birnov posevke, z obširnimi travniki in precej dobro ohranjenim gozdom. Več pove posestnik **Jakob Sablačan p. d. Kutnik** v Sali pri Podkarnosu, pošta Zrelec pri Celovcu.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Pozor! Pozor!

Slamnikarska zadruga v Mengšu

na Kranjskem

priporoča

svojo bogato zalogo moških, ženskih in otroških slamnikov.

Naročite čimpreje, da se more naročilo pravočasno izvršiti.

Narodno podjetje! Solidna postrežba!

Ilustrovani ceniki franco in sastonj.

Vsakemu se na željo pošljejo vzorci slamnikov na ogled, ako se to želi.

Išče se zastopnik za Koroško.

Slovenci! Poslužujte se edine slovenske zadruge za slamnike!

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Matija Russling

Šent-Vid ob Glini, Koroško

dobavlja

vse glasbene instrumente

najsolidnejše izdelane, ob polnem poroštvu za najčistejše uglašenje, po najnižjih cenah:

Gosli, kitare, mandoline citre itd. Strune le najboljše vrste. Akordne harmonike na meh. Velika zaloga glasbil za harmonike za svojeručno vstavo. Cenik na zahtevo brezplačno.

Tiskarskega učenca,

ki bi imel veselje izučiti se za stavca, sina poštenih starišev, popolnoma zmožnega slovenskega in nemškega pismenega jezika, ki je z dobrim uspehom dovršil vsaj prvi razred latinske šole, realke ali dva razreda meščanske šole, sprejme pod običajnimi pogoji takoj ali ob sklepu šolskega leta

tiskarna Družbe sv. Mohorja
v Celovcu.

Izumitev! Stroj kmetijske stroke, edini take vrste ter ima veliko, znamenito prihodnost.

Ker izumitelj stroja za izrabo nima sredstev, proda pod ugodnimi pogoji natančne načrte z vsemi pravicami kakor tudi 10 letno pogodbo z neko tvrdko ali pa se išče posojilo.

Izumitev je posebno primerna za kakega premožnega zasebnika, ki lahko s tem postane svetovno znan. Strokovnih znanstev ne potrebuje. Ponudbe na upravništvo „Mira“ v Celovcu.

Andrej Grohar

čevljar

Celovec, sadni trg 4,
nasproti Rainerjevemu dvoru v
Huslerjevi hiši

priporoča svojo bogato zalogo čevljev za gospe, gospe in otroke, izdelke prvih vrst, po najnižjih cenah. Lastni izdelki po meri kakor popravila se izvršujejo točno v popolno zadovoljnost. Pristni amerikalci kakor čevlji za lovce in hribolazce po meri in v zalogi.

Išče se popolnoma izvežban občinski tajnik, ki je hkrati orglavec. Več pove uredništvo!

Proda se posestvo

s hišo vred, ki ima 4 sobe, kuhinjo in klet. Pri hiši je vodnjak in sadni vrt; hlev za 5 glav govedi, za 6 prašičev in pod, vse v prav dobrem stanju. Posestvo ima lep gozd in travnike ter leži ob glavni cesti, oddaljeno kake tri četrt ure od Celovca. Proda se iz proste roke. Več pove lastnik **Janez Klančar** v Limerjivesi pri Št. Jakobu poleg Celovca.

Največja trgovina te stroke:

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, zmerom najnovejše.

Največja zaloga tudi za prodajanje na debelo za trgovce še vedno po starih cenah, četudi se je blago podražilo. Za žene in neveste zmerom najnovejše blago. Cene brez konkurence.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine, Celovec, vogel Kramerjeve ulice in Novi trg.

Janez Vovk, pekovski mojster v Celovcu

na starem trgu št. 13,

priporoča slavnemu občinstvu svojo lepo urejeno pekarno, vedno svež kruh in sveže drože ter ogrsko moko raznih števil.

Nizke cene. — Točna postrežba.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Sest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.